การตอบสนองของรังไข่ต่อฮอร์ใมนโกนาโดโทรฟิน รีฉีสซึ่ง ระยะหลังคลอดในกระบือปลัก

นางสาววรรณวิภา สุทธิไกร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สหสาขาวิชาสรีรวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-584-076-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Ovarian resumption by Gonadotrophin Releasing

Hormone in Post-partum Swamp Buffalo (Bubalus bubalis Linn.)

Miss Wanvipa Suthikrai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Science

Inter-Department of Physiology

Graduate School

1994

ISBN 974-584-076-9

Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การตอบสนองของรังไข่ต่อฮอร์โมนโกนาโดโทรฟิน รีสีสซิ่ง

ระยะหลังคลอดในกระบือปลัก

โดย

นางสาววรรณวิกา สุทธิไกร

สหสาขาวิชา

สรีรวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์ มณีวรรณ กมลพัฒนะ

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

รองศาสตราจารย์ ดร.ประคอง ตั้งประพฤทธิ์กุล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

Jun 21/	คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย	
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร	วัชราภัย)	

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ส.พญ.ประภา ลอยเพ็ชร)
(ศาสตราจารย์มณีวรรณ กมลพัฒนะ)
เมื่อกอบ เพื่อ อาจารย์ที่บรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประคอง ตั้งประพฤทธิ์กุล)
กรรมการ (ศาสตราจารย์ ดร.ม.ร.ว.พูฒิพงศ์ วรวุฒิ)
(ศาสตราจารย์ ดร.ม.ร.ว.พูฒิพงศ์ วรวุฒิ)
กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ นพ.ประสงค์ ศิริวิริยะกุล)

วรรณวิภา สุทธิไกร : การตอบสนองของรังไข่ต่อฮอร์โมนโกนาโดโทรฟืน รีลีสซึ่ง ระยะหลัง คลอดในกระบือปลัก (Ovarian Resumption by Gonadotrophin Releasing Hormone in Post-partum Swamp Buffalo *Bubalus bubalis Linn*.) อ.ที่ปรึกษา ศ.มณีวรรณ กมลพัฒนะ และ รศ.ดร.ประคอง ตั้งประพฤทธิ์กุล. 99 หน้า ISBN 974-584-076-9

การศึกษาครั้งนี้ เพื่อศึกษาผลของ Gn-RH ต่อการทำงานของรังไข่แม่กระบือปลักก่อนกลับสัด ต่อการเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของฮอร์โมนโปรเจสเตอโรน ฮอร์โมนเอสตราไดออล 17-เบต้า และ LH โดยทำการศึกษาในแม่กระบือปลัก (Bubalus bubalis) หลังคลอด 45 วัน จำนวน 5 ตัว อยู่ในระหว่างให้นมลูก โดยฉีด Gn-RH ขนาด 250 ไมโครกรัม เข้ากล้ามเนื้อบริเวณคอ ด้วยการแบ่งฉีด 3 ครั้ง ๆ ละเท่า ๆ กัน เมื่อเวลา 6.00 น. และ 12.00 น. หลังคลอด 61 วัน และเวลา 6.00 น. หลังคลอด 62 วัน ตามลำดับ เก็บตัวอย่างพลาสมาทุก 5 วัน เพื่อตรวจวัดระดับฮอร์โมนโปรเจสเตอโรน เปรียบเทียบกับการล้วงตรวจรังไข่ผ่านทางทวารหนัก เพื่อบอกสภาพการทำงานและขนาดของรังไข่ หลัง คลอด 45-150 วัน และเก็บตัวอย่างพลาสมาทุก 10 นาที เป็นเวลา 12 ชั่วโมง ตั้งแต่เวลา 6.00-18.00 น. หลังคลอด 60 61 และ 62 วัน ดามลำดับ ตัวอย่างที่เก็บทุก 10 นาที จะตรวจวัดระดับ LH ส่วนฮอร์โมนโปรเจสเตอโรน เอสตราไดออล 17-เบต้า จะตรวจในตัวอย่างที่เก็บทุกชั่วโมง การ วัดระดับฮอร์โมนโปรแจสสมา ใช้วิธีเรดิโออิมมูโนเอสเสย์ และในแม่กระบือที่พบว่า รังไข่ยังไม่ทำงานหลัง ฉีดครั้งแรก จะฉีด Gn-RH อีกครั้งหลังคลอด 90 วัน

จากการศึกษาพบว่าการฉีด Gn-RH หลังคลอด 60 วันในแม่กระบือปลัก 4 ดัว จาก 5 ดัว แม่ กระบือ 2 ดัวอยู่ในระยะฟอลลิคูลาร์ ทำให้หลั่ง LH ด้วยความถี่ 7 ครั้งภายในเวลา 4-6 ชั่วโมง และ ความสูงของระดับการหลั่งเท่ากับ 32.9-52.3 นาโนกรับต่อมิลลิลิตร โดยมีระดับฮอร์โมนเอสตราไดออล 17-เบด้า อยู่ระหว่าง 1.24-1.74 พิโครกรับต่อมิลลิลิตร และระดับฮอร์โมนโปรเจสเตอโรน อยู่ระหว่าง 0.15-0.36 นาโนกรับต่อมิลลิลิตร แม่กระบือ 1 ดัว อยู่ในระยะลูเทียล หลั่ง LH ด้วยความถี่ 7 ครั้ง ภายในเวลา 5 ชั่วโมง และความสูงของระดับการหลั่งเท่ากับ 394.6 นาโนกรับต่อมิลลิลิตร โดยมีระดับ ฮอร์โมนเอสตราไดออล 17-เบด้า เท่ากับ 0.98 พิโครกรับต่อมิลลิลิตร และระดับฮอร์โมนโปรเจสเตอโรน เท่ากับ 1.6 นาโนกรับต่อมิลลิลิตร และแม่กระบือ 1 ดัว ในสภาพที่รังไข่ยังไม่ทำงาน หลั่ง LH ด้วยความ ถี่ 6 ครั้งภายในเวลา 3 ชั่วโมง ความสูงของระดับการหลั่งเท่ากับ 28.2 นาโนกรับต่อมิลลิลิตร โดยมี ระดับฮอร์โมนเอสตราไดออล 17-เบต้า เท่ากับ 0.33 พิโครกรับต่อมิลลิลิตร และระดับฮอร์โมนโปรเจส-เตอโรน เท่ากับ 0.03 นาโนกรับต่อมิลลิลิตร

การฉีด Gn-RH หลังคลอด 90 วันในแม่กระบือ 3 ตัว พบว่าแม่กระบืออยู่ในระยะฟอลลิคูลาร์ 1 ตัว และหลั่ง LH ด้วยความถี่ 6 ครั้งภายในเวลา 5 ชั่วโมง ตั้วยความสูงของระดับการหลั่งเท่ากับ 59,3 นาโนกรัมต่อมิลลิลิตร โดยมีระดับฮอร์โมนเอสตราไดออล 17-เบด้า เท่ากับ 6,72 พิโครกรัมต่อ มิลลิลิตร และระดับฮอร์โมนโปรเจสเตอโรน เท่ากับ 1,00 นาโนกรัมต่อมิลลิลิตร และแม่กระบือ 2 ตัว อยู่ในระยะลูเทียล หลั่ง LH ด้วยความถี่ 6-7 ครั้งภายในเวลา 4-5 ซึ่วโมง ด้วยความสูงของระดับการ หลั่งอยู่ระหวาง 67,1-112,2 นาโนกรัมต่อมิลลิลิตร ในขณะที่ระดับฮอร์โมนเอสตราไดออล 17-เบด้า เท่ากับ 0,38-1,82 พิโครกรัมต่อมิลลิลิตร และระดับฮอร์โมนโปรเจสเตอโรน เท่ากับ 0,89-2,13 นาโนกรัมต่อมิลลิลิตร

การล้วงตรวจรังไข่ผ่านทางทวารหนัก 79 ครั้ง รังไข่มีปริมาตรต่ำสุดอยู่ระหว่าง 0.3-0.5 ลูกบาศก์เซนติเมตร และสูงสุดอยู่ระหว่าง 3.8-9.0 ลูกบาศก์เซนติเมตร และบอกสภาพรังไข่ หบ ฟอลลิเคิล 12 ครั้ง มีระดับฮอร์โมนโปรเจสเตอโรน เท่ากับ 0.78±1.40 นาโนกรัมต่อมิลลิลิตร พบ คอร์ปัสลูเทียม 12 ครั้ง มีระดับฮอร์โมนโปรเจสเตอโรน เท่ากับ 2.02±1.01 นาโนกรัมต่อมิลลิลิตร และ ไม่สามารถบอกสภาพของรังไข่ 55 ครั้ง มีระดับฮอร์โมนโปรเจสเตอโรน เท่ากับ 0.57±0.84 นาโนกรัม ต่อมิลลิลิตร

จากการศึกษาสรุปได้ว่า การฉีด Gn-RH ในแม่กระบือปลักหลังคลอด ที่อยู่ในระยะฟอลลิคูลาร์ เท่านั้น ที่ทำให้ต่อมใต้สมองส่วนหน้าตอบสนองโดยการหลัง LH ด้วยความถี่และความสูงเพียงพอที่จะทำให้ เกิดการตกไข่ได้ ส่วนการบอกสภาพการทำงานของรังไข่ในระยะต่ำง ๆ ของวงจรการเป็นสัดในแม่ กระบือปลัก โดยการล้วงตรวจรังไข่ผ่านทางทวารหนัก อาจจะไม่ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ซัดเจนในการบอกสภาพ การทำงานของรังไข่ น่าจะมีการตรวจวัดระดับฮอร์โมนโปรเจสเตอโรนควบคู่กันไป

ภาควิชาสหสาขาวิชาสรีรวิทยา	ลายมือชื่อนิสิต	Zugluc
สาขาวิชาสรีรวิทยา	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา	IMPRIAN MOORE
	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่ว	

C245501 : MAJOR PHYSIOLOGY
KEY WORD: Gn-PH / POST-PART

Gn-RH / POST-PARTUM / SWAMP BUFFALO / OVARY
WANVIPA SUTHIKRAI : OVARIAN RESUMPTION BY GONADOTROPHIN RELEASING
HORMONE IN POST-PARTUM SWAMP BUFFALO (Bubalus bubalis Linn.)
THESIS ADVISER : PROF. MANEEWAN KAMONPATANA AND ASSO. PROF.
PRAKRONG TANGPRAPRUTIGUL, Ph.D. 99 pp. ISBN 974-584-076-9

The Purpose of this study was to determine the effect of Gn-RH on ovarian resumption and the changing pattern of plasma P, E and LH profiles in post-partum swamp buffalos. Five suckled swamp buffalo cows (Bubalus bubalis) at 45 days after calving were selected for this study. Four animals were given three consecutive intramuscular injections of 250 μg Gn-RH at 6.00 am. and 12.00 on 61 days and 6.00 am. on 62 days after calving. Plasma samples were taken every 10 min. in a period of 12 hrs starting from 6.00 am. to 18.00 pm. on three consecutive days of 60, 61 and 62 days after calving and all samples were assayed for plasma LH and partly of samples were assayed for P and E . The protocol was repeated in animals which exhibited inactive ovarian on the 90 day after calving. Ovarian activity was monitored by plasma P and rectal palpation every five days during 45-150 days after calving. Each ovary was rectally examined to estimate size and recorded the presence of follicles or corpus luteum. All plasma hormones were determined by RIA.

In animals at 60 days after calving, it was found that Gn-RH could stimulate LH frequency up to 7 times/4-6 hrs with the amplitude of 32.9-52.3 ng/ml, $\rm E_2$ and P were as high as 1.24-1.74 pg/ml and 0.15-0.36 ng/ml respectively in two animals which were in follicular phase. Gn-RH stimulated LH frequency up to 7 times/5 hrs with the amplitude of 394.6 ng/ml, $\rm E_2$ was 0.98 pg/ml and P was 1.60 ng/ml in one animal which was in luteal phase. And Gn-RH could stimulate LH frequency up to 6 times/3 hrs in one animal which showed inactive ovarian with low level of $\rm E_2$ and P which as low as 0.33 pg/ml and 0.03 ng/ml respectively.

Similar results were found in animals at 90 days after calving, Gn-RH stimulated LH frequency up to 6 times/5 hrs with the amplitude of 59.3 ng/ml, E $_2$ was 6.72 pg/ml, P was 1.0 ng/ml in one animal which was in follicular phase. Gn-RH stimulated LH in two animals which were in luteal phase with the frequency of 6-7 times/4-5 hrs and amplitude of 67.1-112.2 ng/ml while E $_2$ and P were found to be 0.38-1.82 pg/ml and 0.89-2.13 ng/ml respectively.

The rectal palpation technique showed the minimum size of ovaries were about 0.3--0.5 cm and the maximum sizes were about 3.8--9.0 cm. Results obtained could not relate the phase of the cycle indicated by palpation to the plasma P level. Plasma levels of P were 0.78 ± 1.40 ng/ml, 2.02 ± 1.01 ng/ml and 0.57 ± 0.84 ng/ml while rectal palpation technique showed follicle, corpus luteum and doubtful respectively.

It could be concluded that Gn-RH could stimulate both pulse and amplitude of LH release from the pituitary only in the follicular phase to resump ovulation in the buffalo. The rectal palpation technique may not suitable in this animal since the ovary is too small to monitor.

ภาควิชา	สหสาขาวิชาสรีรวิทยา	ลายมือชื่อนิสิต วมณรีM มุทธิโกร
สาขาวิชา	สรีรวิทยา	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา 🚧 วอง ศ กลมครั้งพา
ปีการศึกษา	2536	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม พคอ พระ

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สาเร็จลุส่วงด้วยดี เนื่องจากได้รับความอนูเคราะห์จากอาจารย์ และบุคคลากรต่าง ๆ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์มณีวรรณ กมลพัฒนะ ที่กรุณาเป็นที่ ปรึกษา ให้คำแนะนา ข้อคิดต่าง ๆ สถานที่ อุปกรณ์ ในการวิจัย และชาบซึ้งในความกรุณา ของท่านในการจัดหาสัตว์ทดลอง ด้วยทุนทรพัย์ส่วนตัวของท่าน เพื่อใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ตลอดจนจัดหาบุคคลากร ผู้ช่วยในการเก็บตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ คุณมานิต ปลัดสิงห์ คุณเกรียงศักดิ์ ทาศรีภู และคุณรังษี ทองพันธุ์ และเจ้าหน้าที่โครงการการใช้นิวเคสียร์ เทคในโลยีเพื่อส่งเสริมกิจการผสมเทียมโคนมและกระปือปลัก ทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือเป็น อย่างดีเสมอมา

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ประคอง ตั้งประพฤทธิ์กุล ที่ให้ความอนุเคราะห์ ในการตรวจ แก้ไขข้อบกพร่องของเนื้อหา สาระ ของวิทยานิพนธ์ และให้คาแนะนา จนทาให้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณท่านอาจารย์ในภาควิชาสหสาขาวิชาสรีรวิทยาทุกท่าน ที่ให้ความช่วย เหลือและให้ความสะดวกในการประสานงานต่าง ๆ

และขอขอบพระคุณ คุณพ่อและคุณแม่ ที่ให้กำลังใจเสมอมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	4
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	מ
สารบัญรูป	D
คำอธิบายคำย่อ	77
บทที่	
1. บทนา	1
2. อุปกรณ์และวิธีการศึกษา	18
3. ผลการศึกษา	47
4. วิจารณ์ผลการศึกษา	7 5
5. สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	82
เอกสารอ้างอิง	85
ประวัตินั้น ขียน	qq

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
2.1	แสดงค่าสัมประสิทธิ์ความผันแปรของการตรวจวัดระดับฮอร์นมน	
	โปรเจสเตอโรน ในพลาสมากระบือ ในการทดลองเดียวกัน	
	และระหว่างครั้งการทดลอง	33
2.2	แสดงค่าสัมประสิทธิ์ความผันแปรของการตรวจวัดระดับฮอร์ เมน	
	เอสตราไดออล 17-เบต้า ในพลาสมากระบือ ในการทดลองเดียวกัน	
	และระหว่างครั้งการทดลอง	41
2.3	แสดงความถูกต้องของการตรวจวัดระดับฮอร์นมน เอสตราไดออล	
	17-เบต้า ในพลาสมา	42
2.4	แสดงค่าสัมประสิทธิ์ความผันแปรของการตรวจวัดระดับ	
	ฮอร์โมน LH ในพลาสมากระบือ ในการทดลองเดียวกัน	
	และระหว่างครั้งการทดลอง	46
3.1	แสดงการเปลี่ยนแปลงระดับฮอร์โมน โปรเจสเตอโรน ในแม่กระบือ	
	เบอร์ 301 302 303 304 และ 305 ก่อนและหลังการฉีด	
	Gn-RH ครั้งแรก เวลา 6.00 น. ครั้งที่สองเวลา 12.00 น.	
	หลังคลอด 61 หรือ 91 วัน ครั้งที่สามเวลา 6.00 น. หลังคลอด 62	
	หรือ 92 วัน	54
3.2	แสดงการเปลี่ยนแปลงระดับฮอร์โมน เอสตราไดออล 17-เบต้า	
	ในแม่กระบือเบอร์ 301 302 303 304 และ 305 ก่อนและ	
	หลังการฉีด Gn-RH ครั้งแรก เวลา 6.00 น. ครั้งที่สอง	
	เวลา 12.00 น. หลังคลอด 61 หรือ 91 วัน ครั้งที่สามเวลา	
	6.00 น. หลังคลอด 62 หรือ 92 วัน	55

ตารางที่		หน้า
3.3	แสดงความถี่ของการหลั่ง LH ต่อชั่วโมง และความสูงของระดับ	
	การหลั่ง LH ของแม่กระปือ 4 ตัว ในสภาพการ ทำงานของรังไข่	
	ระยะฟอลลิคูลาร์ และระยะลูเทียล และรังไปไม่ทางาน ก่อนและ	
	หลังการฉีด Gn-RH หลังคลอด 61 หรือ 62 วัน	60
3.4	แสดงความถี่ของการหลั่ง LH ต่อชั่ว เมง และความสูงของระดับ	
	การหลั่ง LH ของแม่กระบือ 3 ตัว ในสภาพการท า งานของรังไข่	
	ระยะพอลลิคูลาร์ และระยะลูเทียล ก่อนและหลังการฉีด Gn-RH	
	หลังคลอด 91 หรือ 92 วัน	67
3.5	แสดงผลการล้วงตรวจรังไข่ผ่านทางทวารหนัก เพื่อบอกสภาพการทางาน	
	และปริมาตร ของแม่กระบือปลักหลังคลอด เบอร์ 301 เปรียบเทียบกับ	
	ระดับฮอร์ไมนโปรเจสเตอโรน ในพลาสมา	69
3.6	แสดงผลการล้วงตรวจรังไข่ผ่านทางทวารหนัก เพื่อบอกสภาพการทางาน	
	และปริมาตร ของแม่กระบือปลักหลังคลอด เบอร์ 302 เปรียบเทียบกับ	
	ระดับฮอร์โมนโปรเจสเตอโรน ในพลาสมา	70
3.7	แสดงผลการล้วงตรวจรังไข่ผ่านทางทวารหนัก เพื่อบอกสภาพการทางาน	
	และปริมาตร ของแม่กระบือปลักหลังคลอด เบอร์ 303 เปรียบเทียบกับ	
	ระดับฮอร์โมนโปรเจสเตอโรน ในพลาสมา	71
3.8	แสดงผลการล้วงตรวจรังไข่ผ่านทางทวารหนัก เพื่อบอกสภาพการท°งาน	
	และปริมาตร ของแม่กระบือปลักหลังคลอด เบอร์ 304 เปรียบเทียบกับ	
	ระดับฮอร์โมนโปรเจสเตอโรน ในพลาสมา	72

ตารางที่		หน้า
3.9	แสดงผลการล้วงตรวจรังไข่ผ่านทางทวารหนัก เพื่อบอกสภาพการท า งาน	
	และปริมาตร ของแม่กระบือปลักหลังคลอด เบอร์ 305 เปรียบเทียบกับ	
	ระดับฮอร์โมนโปรเจสเตอโรน ในพลาสมา	73
3.10	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับฮอร์โมน เอสตราไดออล 17-เบต้า	
	โปรเจสเตอโรน กับการเปลี่ยนแปลงระดับ LH และการตกไข่	
	หลังจากการกระตุ้นด้วย Gn-RH ในแม่กระบือหลังคลอด ที่	
	สภาวะการทางานของรังไป อยู่ในระยะฟอลลิคูลาร์ ระยะลูเทียล	
	และรังไข่ยังไม่ทำงาน	74

รายการรูปประกอบ

			หน้า
รูปที่	1.1	แสดงการควบคุมซึ่งกันและกัน ระหว่างสมองในส่วนของ	
		ไฮโปธาลามัส ต่อมใต้สมองส่วนหน้า และรังไข่ ในระยะ	
		พอลสิคูลาร์	4
รูบที่	1.2	แสดงการควบคุมซึ่งกันและกัน ระหว่างสมองในส่วนของ	
		ไฮโปธาลามัส ต่อมใต้สมองส่วนหน้า และรังไข่ ในระยะลูเทียล	5
รูปที่	1.3	แสดงการเรียงตัวของกรดอะมิในของใกนาใดใทรฟิน รีลิสซิ่ง	
		ฮอร์โมน ที่สกัดจากสมองในส่วนของไฮโปธาลามัสของหมู	7
รูปที่	1.4	แสดงการเปลี่ยนแบลงระดับฮอร์ไมนไปรเจสเตอไรน	
		เอสตราไดออล 17-เบต้า และ LH ในพลาสมากระบือปลัก	
		ในวงจรการเป็นสัด	9
รูปที่	2.1	แสดงแบบแผนการฉีด Gn-RH ขนาด 250 ไมโครกรัม	
15		ในแม่กระปือหลังคลอด	26
รูบที่	2.2	แสดงการฉีด Gn-RH เข้ากล้ามเนื้อบริเวณคอของ	
		แม่กระปือทดลอง	27
รูปที่	2.3	แสดงแบบแผนการเก็บตัวอย่างพลาสมาทุก 10 นาที เป็นเวลา	
		3 วัน ๆ ละ 12 ชั่วโมง	28
รูปที่	2.4	แสดงการเก็บตัวอย่างเลือดกระปือทุก 10 นาที ด้วยไซริงก์	
•		ขนาด 10 มิลลิสิตร โดยผ่านทางสายแคทธิเตอร์	29
รูปที่	2.5	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเปอร์เซนต์การเกาะเกี่ยวสมบูรณ์	
v		และความเป็มปั่นของ เอสตราไดออล 17-เบตัวแอนติบอดี และ	
		ความเข้มข้นที่เหมาะสม ที่นามาใช้ในการวิเคราะห์	36

รูปที่	2.6		กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างจานวนนับปริมาณรังสีเบต้ำต่อนาที	
		w	กับปริมาณมิลลิลิตรของพอสเพต บัพเพอร์ และปริมาณสารก่อ	
			ประกายรังสี ในเวลาที่ใช้ในการตั้งทิ้งไว้ให้เกิดปฏิกริยาสมบูรณ์	38
รูปที่	2.7		กราฟแสดงความขนานกันระหว่าง เอสตราไดออล 17-เบต้า	
			ในพลาสมา แม่กระบือปลักตั้งท้อง 8 เดือน เจือจางอย่าง	
			อนุกรม 2 4 8 และ 16 เท่า เทียบขนานกับ	
			เอสตราไดออล 17-เบต้ามาตรฐานในบัพเพอร์	39
รูปที่	2.8		กราฟแสดงความขนานกันระหว่าง LH ในพลาสมากระบือ	
			LH มาตรฐาน ที่เจือจางด้วยพอสเฟตบัฟเฟอร์ และ	
			LH มาตรฐาน	45
รูปที่	3.1		กราฟแสดงการเปลี่ยนแปลงระดับฮอร์โมนโปรเจสเตอโรน ใน	
			พลาสมาแม่กระบือปลักหลังคลอด จานวน 5 ตัว ตั้งแต่หลังคลอด	
			45-150 วัน	49
รูปที่	3.2		กราฟแสดงการเบลี่ยนแปลงระดับฮอร์ โมนโปรเจสเตอโรน	
			เอสตราไดออล 17-เบต้า และ LH ในพลาสมาแม่กระชื่อ	
			เบอร์ 301 ก่อนและหลังการกระตุ้นด้วย Gn-RH	
			หลังคลอด 60 วัน	56
รูปที่	3.3		กราฟแสดงการเปลี่ยนแปลงระดับฮอร์โมนโปรเจสเตอโรน	
			เอสตราไดออล 17-เบต้า และ LH ในพลาสมาแม่กระบือ	
			เบอร์ 302 ก่อนและหลังการกระตุ้นด้วย Gn-RH	
			หลังคลอด 60 วัน	57
รูปที่	3.4		กราฟแสดงการเปลี่ยนแปลงระดับฮอร์โมนโปรเจสเตอโรน	
			เอสตราไดออล 17-เบต้า และ LH ในพลาสมาแม่กระบือ	
			เบอร์ 303 ก่อนและหลังการกระตุ้นด้วย Gn-RH	
			หลังคลอด 60 วัน	58

		หน้า
รูปที่ 3.5	กราฟแสดงการเปลี่ยนแบลงระดับฮอร์โมนโปรเจสเตอโรน เอสตราไดออล 17–เบต้า และ LH ในพลาสมาแม่กระบือ	
รูบที่ 3.6	เบอร์ 305 ก่อนและหลังการกระตุ้นด้วย Gn-RH หลังคลอด 60 วัน กราฟแสดงการเปลี่ยนแปลงระดับฮอร์โมนโปรเจสเตอโรน เอสตราไดออล 17-เบต้า และ LH ในพลาสมาแม่กระปือ เบอร์ 301 ก่อนและหลังการกระตุ้นด้วย Gn-RH	59
รูปที่ 3.7	หลังคลอด 90 วัน กราฟแสดงการเปลี่ยนแปลงระดับฮอร์โมนโปรเจสเตอโรน เอสตราไดออล 17-เบต้า และ LH ในพลาสมาแม่กระปือ เบอร์ 302 ก่อนและหลังการกระตุ้นด้วย Gn-RH	64
รูบที่ 3.8	หลังคลอด 90 วัน กราฟแสดงการเปลี่ยนแปลงระดับฮอร์โมนโปรเจสเตอโรน เอสตราไดออล 17-เบต้า และ LH ในพลาสมาแม่กระปือ เบอร์ 304 ก่อนและหลังการกระตุ้นด้วย Gn-RH	65

หลังคลอด 90 วัน .....

คาอธิบายคาย่อ

 E_2 = Oestradiol 17-B

FSH = Follicle stimulating hormone

Gn-RH = Gonadotrophin releasing hormone

LH = Luteinizing hormone

P = Progesterone